

- בלמס -

לשכת היועצת המשפטית
טלפון: 02-5428150
פקס: 02-5898762
א' באייר, התש"פ
25 אפריל 2020
מספרנו: 36360020

פרופ' קרין נהון, המרכז הבינתחומי הרצליה
פרופ' מיכאל בירנהק, הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל אביב
ד"ר תהילה שוורץ אלטשולר, המכון הישראלי לדמוקרטיה
חיים רביה, עו"ד - פרל כהן צדק לצר ברץ
ד"ר ערן טוך, הפקולטה להנדסה, אוניברסיטת תל אביב
עו"ד אבנר פינצ'וק, האגודה לזכויות האזרח בישראל
ד"ר מיקי זר

הנדון: שימוש ברחפנים לצורך התחקות אחר חייבי בידוד
סימוכין: פנייתכם למפק"ל המשטרה מיום 16.4.20

מכתבכם שבסימוכין הועבר לטיפול, להלן ההתייחסות:

1. משימת אכיפת חובת הבידוד על פי צו בריאות העם (נגיף קורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), תש"ף 2020, מעמידה בפני משטרת ישראל אתגר משמעותי, הן בשל הצורך לשמור על בריאות השוטרים אל מול מחוייבי הבידוד והן בשל ההיקף המשאבי הנדרש לביצוע אכיפה זו, המחייבת ביקורים פרטניים בבתי המבודדים, בפריסה רחבה בכל הארץ.
2. הרחפנים זוהו ככלי שיכול לתת מענה מיטבי לשתי התכליות שצוינו, שכן הוא מאפשר מפגש בין המבודד לשוטר באמצעות מצלמה, תוך שמירה על ריחוק פיזי, באופן שמגן הן על השוטר והן על האזרח מפני הידבקות אפשרית. בנוסף, השימוש בכלי זה מאפשר חיסכון מסוים במשאבי אכיפה.
3. בפנייתכם ביקשתם שלא יעשה שימוש ברחפנים שכן עומד לרשות משטרת ישראל כלי אכיפה לחובת הבידוד שפגיעתו קלה יותר - האיכון הסלולארי. מבלי להביע עמדה בשאלה איזה מהאמצעים – רחפן או איכון - פגיעתו קשה יותר, אומר שכל אחד מהם נותן מענה לקושי שונה ולכן אין הם חלופיים אלא משלימים זה לזה: השימוש באיכון מאפשר אכיפה כלפי מבודדים בעלי מכשיר סלולארי שנושאים אותו עימם. הוא אינו מאפשר אכיפה כלפי מי שאין ברשותו מכשיר כאמור, או שהוא אינו נושא אותו עימו. בנוסף, בדיקת מחויב

הבידוד בכתובת בה הוא שוהה נועדה לתת מענה גם למקרים בהם כתובת מחויב הבידוד אינה מדויקת, וגם כאקט משלים במקרים בהם בבדיקת האיכון נמצאה חוסר התאמה בין מקום המצאו של חייב הבידוד לבין הכתובת אותו מסר. מעבר לכך, בהתאם להסדר שגובש, משטרת ישראל מקיימת בדיקות איכון באופן מדגמי בלבד, כך שהשימוש בכלי זה אינו מייתר את הצורך לעשות שימוש בכלים נוספים לשם אכיפה אפקטיבית של חובות הבידוד. לאור זאת כיום, וללא קשר לסמכות לאכן נאלצת המשטרה לבצע בדיקות פיזיות בבתי חייבי הבידוד. השימוש ברחפנים נועד לייעל פעילות אכיפה זו.

4. השימוש ברחפנים לתכליות שתוארו לעיל החל רק בשבועות האחרונים עם "פרוץ" הקורונה. המשטרה עודנה בשלבי לימוד הכלי, יכולותיו והמגבלות שנדרש להשית על השימוש בו. טרם גובש נוהל סדור בנושא.

5. עם זאת ונוכח הנסיון (המועט) שנצבר והערותיכם מצאנו לנכון להנחות את פעילות השוטרים בשלב זה כדלקמן:

(א) השימוש ברחפן לאכיפת חובת הבידוד ייעשה בהסכמת חב הבידוד.

(ב) יש להמנע מכריזה באמצעות הרחפן החושפת את מצבו של חב הבידוד בפני סביבתו. השיח מול חב הבידוד יתקיים באמצעות הטלפון.

(ג) יש להמנע מצילום מרחבים פרטיים. המצלמה תופעל רק בזמן שהיא מכוונת כלפי חב הבידוד.

(ד) לעניין המנעות מצילום בית חב הבידוד – מטבע הדברים, חב הבידוד מצולם בסמיכות לביתו או מתוכו (כשהוא עומד במרפסת או בחלון). על רקע זה קשה להמנע מהאפשרות שחלק ממרחב הבית יצולם. בהתחשב בעובדה שהרחפן משמש כלי המחליף את הגעתו הפיזית של השוטר וכניסתו (בסמכות) לביתו של חב הבידוד, תוך שהוא נחשף למתרחש בבית, איננו סבורים כי הפעלת הרחפן בהיבט זה מרחיבה את הפגיעה בפרטיותו של חב הבידוד אלא ההיפך מכך: הרחפן מאפשר לשוטרים להמנע מלהכנס לבניינים לצורך אכיפה, ובכך מצטמצמת החשיפה של חב הבידוד למול שכניו.

עם זאת הנחינו להמנע מהקלטת האירועים/משמירת הצילומים (אם האירועים הוקלטו) וזאת למעט במקרים בהם עולה חשד לפלילים.

6. אני מוצאת לנכון להדגיש כי בשלב זה המדובר בשימוש ברחפנים קיימים במשטרה (לא נרכשו למטרת הפיקוח על מבודדים), ההפעלה היא נסיונית וקצרה בזמן. לכן המדובר בהנחיות ראשוניות בלבד, אשר יהיה מקום לבחון אותן מחדש בהמשך הדרך ולאור הניסיון שעוד יצטבר.

7. אני מבקשת להודות לכם על פנייתכם.

בכבוד רב,

עו"ד אילת אלישר, תנ"צ
היועצת המשפטית

העתק:

השר לביטחון הפנים, מר גלעד ארדן
היועץ המשפטי לממשלה, עו"ד אביחי מנדלבליט
מ"מ מפכ"ל המשטרה
ח"כ עופר שלח, יו"ר הוועדה המיוחדת בכנסת לעניין ההתמודדות עם נגיף הקורונה
מ"מ ראש הרשות להגנת הפרטיות, עו"ד דר. שלומית וגמן